

ENJUSTESS-hankkeen sidosryhmäseminaari
3.10.2013

Merialuesuunnittelun oikeudellisia piirteitä

Niko Soininen ja Tuomas Kuokkanen

UNIVERSITY OF
EASTERN FINLAND

Merialuesuunnittelun keskeispiirteet

- Merialuesuunnittelulla tarkoitetaan yleensä viranomaislähtöistä menettelyä, jossa kartoitetaan merialueen käyttöön liittyviä toimintoja ja allokoidaan tilaa tiettyjen toimintojen käyttöön
- Keskeistä tarkastella merialueen käyttöä hallinnonrajat ylittäen kokonaisuutena
 - Kaikki sektoriviranomaiset sekä intressiryhmät mukana suunnittelussa
- Yleensä uuteen tietoon mukautuva suunnitelma, jonka sisältöä päivitetään tietyin väliajoin (esim. viiden vuoden välein) ennalta sovitussa menettelyssä
- Voi perustua lainsäädäntöön (esim. Australia ja Belgia) tai kansainvälisiin sopimuksiin

Merialuesuunnittelun sisältö

- Tarkoituksena tunnistaa erilaiset intressit ja niiden väliset ristiriidat tietyllä merialueella sekä ratkaista ristiriitoja ennakolta alueellisella sijoittelulla
- Belgian alueella tällaisia tunnistettuja käyttömuotoja/intressejä olivat mm.:
 - Vesiliikenne
 - Tuulivoima ja muu uusiutuva energia
 - Meripuolustus
 - Maa-ainesten ottaminen merenpohjasta
 - Vesiviljely (Aquaculture)
 - Suojelualueet
 - Virkistyskäyttö
- Merialuesuunnitelmassa määritellään em. käyttömuotojen sijainnit ja ristiriitojen ratkaisemisen poliittiset ja oikeudelliset perusteet (esim. meriliikenne nauttii vahvaa kansainvälisoikeudellista suojaa)

Merialuesuunnittelun konkretisaatiotasot

- Merialuesuunnittelusta voidaan puhua useassa eri merkityksessä. Käsitteellä voidaan tarkoittaa:
 - Yleisen tason (poliittista) suunnitelmaa tietyn merialueen käyttämiseksi
 - Jäsentyneempää strategista suunnitelmaa, jossa eri intressit on tunnistettu ja niiden allokoinnin periaatteet määritetty (tällöin yleensä myös jossain määrin oikeudellisesti velvoittava suunnitelma)
 - Konkreettista, yleensä oikeudellisesti velvoittavaa kaavaa, jolla tietyn merialueen intressien suhteet on järjestetty

Miksi merialuesuunnittelua tarvitaan?

- Merialuesuunnittelun taustalla on:
 - merialueiden käyttöön kohdistuva lisääntynyt paine
 - tavoite meriympäristön hyvästä tilasta ja taloudellisen toiminnan tehostamisesta samanaikaisesti
- Keskeisajatuksena on rationalisoida ja tehostaa tilankäyttöä
 - ➔ tavoite yhteensovittaa erilaisia merialueen käyttömuotoja
 - ➔ konfliktien ennakkollinen ratkaiseminen ja lupaprosessien helpottaminen